

БАТЛАВ. ТУЗ-ИЙН ДАРГАК

Ч.ЧИНЗОРИГ

ЭРСДЭЛ, АУДИТЫН ХОРООНЫ ЖУРАМ

Нэг. Зорилго

- 1.1 ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэл, аудитын хорооны зорилго нь (1) байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл, аудитын үйл ажиллагаа (2) санхүүгийн тайлагналын үнэн зөв, бодит байдал, (3) компанийн дотоод хяналт, журмуудын нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, холбогдох хууль, дүрэмд нийцсэн байдал, (4) эрсдэлийн удирдлагын бодлого, стратегийг тодорхойлох, эрсдэлийн удирдлагын хэрэгжилтэд хяналт тавих, (5) хараат бус аудиторын мэргэжлийн ур чадвар, хараат бус байдлыг үнэлэх, сонгох зэрэг үйл ажиллагаанд хяналт тавих замаар Төлөөлөн удирдах зөвлөлийг хяналтын чиг үүргээ хэрэгжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлэхэд оршино.
- 1.2 Эрсдэл, аудитын хороо нь чиг үүргийнхээ хүрээнд тодорхой асуудлаар санал, дүгнэлт гарган төлөөлөн удирдах зөвлөлд танилцуулах, хууль тогтоомжид заасан зарим асуудлаар шийдвэр гаргах эрхтэй байна.

Хоёр. Бүрэлдэхүүн

- 2.1 Эрсдэл, аудитын хороо нь 3-аас доошгүй ТУЗ-ийн гишүүдээс бүрдэх бөгөөд хорооны гишүүдийн 2/3-оос доошгүй нь хараат бус ТУЗ-ийн гишүүн байна.
- 2.2 Эрсдэл, аудитын хорооны дарга, гишүүдийг Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дэргэдэх Нэр дэвшүүлэх хорооноос санал болгож, ТУЗ-ийн хурлаар томилно.
- 2.3 Хорооны дарга, гишүүд нь дараагийн дарга, гишүүд албан ёсоор томилогдож, ТУЗ-өөр хорооны гишүүнээс чөлөөлөх шийдвэр гаргал хорооны гишүүний ажил үүргээ гүйцэтгэнэ.
- 2.4 Хорооны гишүүн бүр нь санхүүгийн боловсролтой байх бөгөөд хамгийн багадаа нэг гишүүн нь санхүү, эдийн засаг, нягтлан бодох бүртгэлийн мэргэжилтэн байна.

Гурав. Хурал

- 3.1 Эрсдэл, аудитын хороо нь улиралд нэгээс доошгүй удаа хуралдах бөгөөд шаардлагатай нөхцөлд нэмэлт хурлыг зохион байгуулж болно.
- 3.2 Хуралд гишүүдийн 2/3 оролцсоноор хүчин төгөлдөр болох ба гишүүд хуралд биечлэн оролцох боломжгүй тохиолдолд хурлыг гишүүд харилцан бие биеэ сонсож, санал бодлоо илэрхийлж болох арга хэрэгслийг ашиглан утсаар эсвэл видео хэлбэрээр зохион байгуулах эсвэл хуралд оролцоогүй гишүүний саналыг бичгээр авсан байж болно.
- 3.3 Хорооны хуралд шаардлагатай тохиолдолд компанийн удирдлагууд болон ажилтнууд, гаднын зөвлөгчид, хараат бус аудиторуудыг оролцуулж болно.
- 3.4 Хорооны дарга нь хорооны хурлын тов, хурлаар хэлэлцэх асуудлыг урьдчилан тодорхойлох

бөгөөд гишүүдийн зүгээс хэлэлцэх асуудалд оруулах саналаа хурал хуралдахаас ажлын 3-аас доошгүй хоногийн өмнө ирүүлж болно.

- 3.5 Хурлаар хэлэлцэх асуудалтай холбоотой мэдээ, материалыг урьдчилан гаргуулж, бүх гишүүд урьдчилан танилцсаны үндсэн дээр хэлэлцүүлэг явагдана.
- 3.6 Хороо нь хурлаар хэлэлцсэн асуудлынхаа хүрээнд дүгнэлт, зөвлөмж, удирдамж гаргаж, холбогдох дүрэм, журмыг батална.

Дөрөв. Хорооны чиг үүрэг

4.1 Хяналтын тогтолцоог бүрдүүлэх үүрэг

Эрсдэл, аудитын хороо нь компанийн санхүү, эдийн засгийн үйл ажиллагааны бүхий л хүрээг хамрах хяналтын тогтолцоог бүрдүүлэх бөгөөд хяналтын тогтолцоо нь чадварлаг, шуурхай, мэргэшсэн, хараат бус, компанийн зохистой ажиллагаа, үр ашгийг нэмэгдүүлэхэд бодитой хувь нэмэр оруулж, түүнийг эрсдэлээс сэргийлж чаддаг байна. Энэ хүрээнд хороо дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

- 4.1.1 Компанийн санхүүгийн тайланг шалгаж баталгаажуулах, санхүү, эдийн засгийн үйл ажиллагаанд бүрэн болон хэсэгчилсэн шалгалт хийх хараат бус аудиторт тавигдах хараат бус байдлын болон мэргэшил, ажлын туршлага, бусад шалгуур үзүүлэлтийг тогтоож, хараат бус аудиторын эрх, үүрэг, хариуцлага, аудиторт төлөх хөлсний хэмжээ, бусад гэрээний нөхцөлийн талаар санал боловсруулан ТУЗ-өөр шийдвэрлүүлэх.
- 4.1.2 Хараат бус аудиторын хараат бус байдал болон бусад шалгуур үзүүлэлтийг хангаж байгаа байдалд дүгнэлт хийн, бие даан шууд сонгох, аудитортай байгуулах гэрээг батлах хараат бус аудитын үйл ажиллагаанд нь хяналт тавих, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх, гэрээг цуцлах
- 4.1.3 Хараат бус аудиторын дүгнэлт, тайланг хэлэлцэн, шаардлагатай зүйлийг асууж тодруулах замаар асуудлын мөн чанарыг таньж мэдсэний үндсэн дээр хяналтын системийг боловсронгуй болгох, урьдчилан сэргийлэх арга хэлбэрийг тодорхойлж, компанийн удирдлага, холбогдох албан тушаалтанд үүрэг, чиглэл өгөх, хараат бус аудиторын зөвлөмжийг хэрхэн хэрэгжүүлж байгаад хяналт тавих
- 4.1.4 Дотоод аудитын хэлтсийн удирдлага, ажилтны мэргэшил, ажлын туршлага, бусад шалгуур үзүүлэлт, ажил үүрэг, хариуцлага, цалин хөлсний хэмжээ, хэлтсийн үйл ажиллагааны жилийн төсөв зэргийг тодорхойлох
- 4.1.5 Дотоод аудитын хэлтсийн удирдлага, ажилтныг томилох, ажлын төлөвлөгөөг батлах, гүйцэтгэлийг үнэлэх, ажлаас чөлөөлөх
- 4.1.6 Дотоод аудиторын шалгалтын үр дүн, тайланг биечлэн тавиулж, асуудлын мөн чанарыг таньж мэдсэний үндсэн дээр зөрчлийг арилгах, урьдчилан сэргийлэх арга хэлбэрийг тодорхойлж, компанийн удирдлага, холбогдох албан тушаалтанд үүрэг, чиглэл өгөх

4.2 Компанийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих чиг үүрэг

ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэл, аудитын хороо нь гадаад дотоод хяналтын тогтолцоогоор дамжуулан компанийн үйл ажиллагаанд дараах чиглэлээр хяналт тавьж, үнэлэлт дүгнэлт гарган, гарсан зөрчил дутагдлыг арилгах талаар компанийн удирдлагад үүрэг, чиглэл өгч, хяналтын үйл ажиллагааны үр дүнгээ ТУЗ-д тайлагнана.

- 4.2.1 Компанийн санхүү, үйл ажиллагаа төлөвлөгөөний дагуу явагдаж байгаа эсэх,

төлөвлөгөө биелсэн эсэх

- 4.2.2 Компани нь санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийг үнэн зөв хөтөлж байгаа эсэх, хараат бус аудитын зөвлөмжийг хэрэгжүүлж байгаа байдал, санхүүгийн тайлагнал нь нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцэж байгаа эсэх
 - 4.2.3 Санхүү, татвар болон үйл ажиллагааны бусад чиглэлээр хийсэн шалгалтын дүгнэлт, материалтай танилцах, тэдгээрт илэрсэн зөрчлийг арилгасан эсэх, зөвлөмжийг хэрэгжүүлсэн эсэхэд хяналт тавих
 - 4.2.4 Компанийн санхүүгийн удирдлага зохистой байгаа эсэх, хийгдэж байгаа гэрээ хэлцэл их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл болох эсэх, зээлээ буцаан төлөх боломжтой байгаа эсэх
 - 4.2.5 Компанийн дотоод хяналт, журмуудын хууль, дүрэмд нийцсэн байдал, журмуудын хэрэгжилтэд хяналт тавих
 - 4.2.6 Хөндлөнгийн аудитыг зохих ёсоор гүйцэтгэсэн эсэх
 - 4.2.7 Дотоод аудитын хэлтсийн үйл ажиллагаа зохистой байгаа эсэх
 - 4.2.8 Мэдээллийн нээлттэй, ил тод байдал хангагдаж байгаа эсэх, гадагш мэдээлж байгаа мэдээллийн үнэн зөв байдал, компанийн нууц болон дотоод мэдээлэл алдагдсан эсэх, түүнийг буруугаар ашигласан эсэх
 - 4.2.9 Компанийн удирдлага, эрх бүхий албан тушаалтан, ажилтны үйл ажиллагаа зохистой байгаа эсэх, хууль, дүрэм, ёс зүйн хэм хэмжээг баримталж байгаа эсэх, зохисгүй үйл ажиллагааг илрүүлэх, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох чадвартай байх
- 4.3 Эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагаатай холбоотой чиг үүрэг
- Эрсдэл аудитын хороо нь эрсдэлийн удирдлагын бодлого, стратегийг тодорхойлж, эрсдэлийн удирдлагын хэрэгжилтэд хяналт тавина. Энэ хүрээнд хороо дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:
- 4.3.1 Компанийн эрсдэлийг удирдах бодлого, стратегийг тодорхойлох, тэдгээр нь шаардлага хангахуйц, үр дүнтэй байгаа эсэхэд хяналт тавих
 - 4.3.2 Эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоог бий болгох, бүтэц, үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, төлөвлөгөөг батлах
 - 4.3.3 Эрсдэлийн удирдлагын хэрэгжилтэд хяналт тавих, шаардлагатай удирдамж, чиглэлийг өгөх.
- 4.4 Тайлагналын үүрэг
- Эрсдэл аудитын хороо нь үйл ажиллагаагаа ТУЗ болон Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд тайлагнана:
- 4.4.1 Дотоод, гадаад хяналтын тогтолцоогоор болон эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагааны хяналтын явцад илэрсэн аливаа зөрчил, дутагдал болон тэдгээрийг арилгах арга хэмжээний талаар ТУЗ-д байнга тайлагнах
 - 4.4.2 Эрсдэл, аудитын хорооны хурлын тэмдэглэл, шалгалтын тайлан, дүгнэлтийг хувьцаа эзэмшигчдийн хүсэлтээр саадгүй танилцуулах
 - 4.4.3 Хорооны гишүүдийн танилцуулга, намтар, хорооны үйл ажиллагааны жилийн тайланг хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд танилцуулах
 - 4.4.4 Их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийгдсэн бол дүгнэлтийг хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд танилцуулах
- 4.5 Компанийн нууцыг хадгалах үүрэг
- 4.5.1 Хорооны гишүүд нь чиг үүргээ хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан компанийн зүгээс

танилцуулсан эсвэл шалгалтаар илрүүлсэн аливаа нууц болон дотоод мэдээллийг хувийн ашиг сонирхлын үүднээс ашиглахгүй байх, шууд болон шууд бус байдлаар бусдад задруулахгүй байх, гуравдагч этгээдэд дамжуулахгүй байх үүрэгтэй.

Тав. Эрх мэдэл

5.1 Эрсдэл, аудитын хороо нь чиг үүргээ хэрэгжүүлэхтэй холбогдон дараах эрхтэй байна.

- 5.1.1 Хараат бус аудитын байгууллагыг томилох, төлбөрийн хэмжээг тогтоох болон ажлыг нь шалгах, гэрээг цуцлах
- 5.1.2 Дотоод аудиторыг томилох, цалин, урамшууллын хэмжээг тогтоох, тодорхой асуудлаар хяналт шалгалт хийхийг даалгах, ажлын гүйцэтгэлтэй танилцах, гүйцэтгэлийг үнэлэх, ажлаас чөлөөлөх
- 5.1.3 Шалгалтаар илэрсэн зөрчлийг арилгах талаар компанийн удирдлагад үүрэг даалгавар, заавар зөвлөмж өгөх
- 5.1.4 Шаардлагатай үед хөндлөнгийн аудитор, хөндлөнгийн шинжээч, мэргэжилтнүүдийн зөвлөгөө, туслалцааг авах, тодорхой асуудлын хүрээнд хөлсөөр ажиллуулах
- 5.1.5 Шаардлагатай гэж үзвэл ТУЗ-ийн ээлжит бус хурлыг зарлан хуралдуулах
- 5.1.6 Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурлыг зарлан хуралдуулахыг шаардах, түүгээр хэлэлцэх асуудлыг санал болгох
- 5.1.7 Байгууллагын эрсдэлийн удирдлагын хэрэгжилтийг хангах, хянах, шаардлагатай арга хэмжээ авах зорилгоор эрсдэлийн удирдлагын хэрэгжүүлэх нэгжийн бүрэлдэхүүнийг томилох, үүрэг даалгавар өгөх
- 5.1.8 Гүйцэтгэх удирдлага, эрх бүхий албан тушаалтан, ажилтны үйл ажиллагааны талаар дүгнэлт гаргах, зөрчил гаргасан бол түүнийг арилгуулах арга хэмжээ авах, шаардлагатай тохиолдолд гүйцэтгэх удирдлагын бүрэн эрхийг түдгэлзүүлэх саналыг ТУЗ-д оруулах
- 5.1.9 Хорооны үйл ажиллагааг хэвийн явуулах нөхцөлийг хангуулах, шаардлагатай мэдээ, мэдээлэл, баримтыг саадгүй гаргуулах, холбогдох мэдээллийг гаргаж өгөөгүй ажилтан албан хаагчдад хариуцлага тооцох саналыг гүйцэтгэх удирдлагад оруулах

Зургаа. Журамд өөрчлөлт оруулах

- 6.1 Хороо нь энэхүү дүрмийн заалтуудад нэмэлт, өөрчлөлт оруулах шаардлагатай гэж үзвэл ТУЗ-д санал оруулж батлуулж болно.

ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ